ชุดปฏิบัติการฝึกการเขียนโครงการร่างวิจัยฉบับรวบรัด

ผศ.ดร.สามารถ บุญรัตน์
เลขานุการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
2563

คำนำ

การศึกษาระดับปริญญาโทภายใต้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ลำพูนมีความประสงค์ที่จะยกระดับศักยภาพการศึกษาสารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ทั้งงานวิจัยเชิงปริมาณและงานวิจัยเชิงคุณภาพหรือแบบผสมก็ตาม จะสามารถนำไปความรู้ไปต่อยอดในการศึกษาประเด็นในทางสังคม และประเทศชาติต่อไปอย่างมีความมั่นใจ ทำให้ชุดปฏิบัติการฝึกการเขียนโครงการร่างวิจัยฉบับรวบรัดนี้เกิดขึ้นมาเพื่อตอบสนองความพร้อมและเป็นแนวทางให้กับนิสิตได้มีตัวแบบสำหรับการนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้ อีกทั้งยังไม่เพิ่มเติมองค์ความรู้ใหม่ๆ ภายใต้บริบทระยะเวลาไม่มากนักที่จะทำให้นิสิตเกิดการพัฒนาได้อย่างรวดเร็วที่นอกจากการศึกษาวิชาการแบบในห้องเรียน ซึ่งสามารถฝึกปฏิบัติตามคู่มือนี้ได้

ในฐานะอาจารย์ผู้สอนหวังเป็นอย่างยิ่ง นิสิตที่ได้ครอบครองคู่มือนี้จะสามารถพัฒนาตนเองให้มีทักษะด้านการวิจัยไปอีกขั้น ไม่ว่าจะในระดับปริญญาตรีหรือปริญญาก็ตามจะช่วยให้ค้นพบแนวทางเบื้องต้นตามรูปแบบและวิธีการต่างๆ ได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ บุญรัตน์
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
2563

สารบัญ

คำนำ

บทที่ 1 ความรู้การวิจัยและการตั้งชื่อเรื่อง

ความหมายการวิจัย

ความสำคัญการวิจัย

ตัวอย่างชื่อเรื่องวิจัยแนวรัฐประศาสนศาสตร์

สูตรการตั้งชื่อเรื่องการวิจัย

ชุดปฏิบัติการฝึกการตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ

บทที่ 2 บทนำ

วิธีการเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิธีการเขียนวัตถุประสงค์

วิธีการเขียนขอบเขต

วิธีการเขียนคำถามการวิจัย

วิธีการเขียนสมมุติฐานการวิจัย

วิธีการเขียนนิยามศัพท์

วิธีการเขียนผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

บทที่ 3 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

วิธีการเขียนแนวคิดและทฤษฎีที่เขียนเกี่ยวข้อง

วิธีการเขียนหลักพุทธธรรม

วิธีการเขียนพื้นที่การวิจัย

วิธีการเขียนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการเขียนกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการเขียนรูปแบบการวิจัย

วิธีการเขียนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วิธีการเขียนเครื่องมือการวิจัย

วิธีการเขียนการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเขียนการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 เอกสารท้ายเรื่อง

วิธีการระบุเอกสารอ้างอิงและบรรณานุกรม

วิธีการลงเอกสารภาคผนวก

บทที่ 1

ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและการตั้งชื่อเรื่อง

ความหมายการวิจัย

กระบวนการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในสิ่งที่ต้องการศึกษา มีการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดระเบียบ ข้อมูล การวิเคราะห์และการตีความหมายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบอันถูกต้อง

ความสำคัญการวิจัย

การวิจัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการเป็นการแสวงหาความรู้ หรือความจริงเพื่อสร้างเป็นกฎสูตรทฤษฎี ในแต่ละสาขาวิชา และเพื่อนำไปประยุกต์หรือใช้ประโยชน์ในงานต่างๆ มีจุดมุ่งหมายในการนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงปฏิบัติโดยตรง

ตัวอย่างชื่อเรื่องวิจัยแนวรัฐประศาสนศาสตร์

- การควบคุมกระบวนการจัดเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่
- การประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราว โรงพยาบาลจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการพื้นที่ป่าในตำบลแม่กิ๊ อำเภอขุนยวม จังหวัด แม่ฮ่องสอน
- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ของ องค์การบริหารส่วนตำบลสบปราบ จังหวัดลำปาง
- การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องรัฐบาล อิเล็กทรอนิกส์และระดับธรรมาภิบาล ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลใน จังหวัดเชียงใหม่
- ความเป็นไปได้ของการดำเนินโครงการโฉนดชุมชนของบ้านใหม่ป่าฝาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน
- การประเมินมาตรฐานการให้บริการของสถานีขนส่งผู้โดยสาร ภายใต้การกำกับดูแลของ เทศบาลนครลำปาง
- ปัญหาและอุปสรรคของความร่วมมือดำเนินการตาม โครงการบูรณาการภาคสังคมระหว่าง เรือนจำจังหวัดลาพูนกับเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลนครลำปางในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
- ลักษณะบุคคลตามทฤษฎีธาตุกับภาวะผู้นำของบุคลากรโรงพยาบาลวังชิ้น

- การประเมินนโยบายกองทุนหลักประกันสุขภาพ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ แม่ออน จังหวัดเชียงใหม

- การสร้างเครือข่ายทางสังคมคนพิการของเทศบาลตำบลเจดีย์แม่ครัว เชียงใหม่

- ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาที่ถ่ายโอนสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

- การบริหารจัดการวิทยุชุมชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

- ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลองค์การ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

- การมีส่วนร่วมของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองในระดับตำบลและหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

- ยุทธศาสตร์การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติระดับครัวเรือนในชุมชนภาค อีสานตอนใต้

- การนำนโยบายปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ พื้นที่อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

- การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขาของพระสังฆาธิการอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

- การพัฒนาภาวะผู้นาตามหลักธรรมเพื่อการพัฒนาสู่องค์การ ประสิทธิภาพสูงของหน่วย งานวิจัยและพัฒนาในสังกัดกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- การพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (กอสส.)

- กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะบุคคลตามหลักพุทธธรรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ภาคใต้ตอนบน

สูตรการตั้งชื่อเรื่องการวิจัย

การตั้งหัวข้อวิจัยสำหรับผู้รู้ และบุคคลผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย แต่สำหรับนักศึกษาผู้กำลังศึกษาอยู่ ก็ไม่ง่ายเพราะประสบการณ์ด้านวิจัยยังมีจำกัด ฉะนั้น ในการศึกษาระดับมหาบัณฑิต ทางมหาวิทยาลัยจึงกำหนดให้นักศึกษาเตรียมตัวที่จะศึกษาวิจัยโดยการจัดอบรมสัมมนาร่วมกันของนักศึกษามหาบัณฑิต จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการตั้งหัวข้อวิจัย ซึ่งทางมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็มีแนวโน้มกำหนดในการตั้งหัวข้อวิจัยที่คล้าย ๆ กัน และเป็นที่ยอมรับของนักวิจัยในปัจจุบัน ที่สำคัญจะต้องมีความชัดเจนไม่คลุมเครือ จะยาวหรือสั้นไม่เป็นประมาณในการตั้งหัวข้อวิจัย

การตั้งหัวข้อวิจัย อยู่ในกรอบที่เรียกว่า “VPAT” สามารถนำมาตั้งได้ในงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเอกสาร ทั้ง ๒ แนวอาจจะแตกต่างกันบ้างบางส่วนในขอบเขตของการวิจัย

องค์ประกอบการตั้งหัวข้อวิจัย

V หมายถึง Variable คือการวิเคราะห์ การวิจารณ์ การศึกษา การสังเคราะห์ การสำรวจ การเปรียบเทียบ เป็นต้น

P หมายถึง Population คือ ประชากรที่ไหร/ศึกษาใครในคัมภีร์/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือใครบ้าง

A หมายถึง Area คือ สถานที่/ศึกษาในคัมภีร์ใด

T หมายถึง Time คือ ช่วงของเวลา/ศึกษาในกาลไหน

การได้มาซึ่งหัวข้อการวิจัย หรือที่เรียกว่า คีย์เวิร์ด หรือ VPAT เป็นสิ่งที่นักศึกษามีความกังวลอย่างมาก ถึงขนาดเที่ยวสอบถามผู้รู้หลายท่าน ๆ จากหลาย ๆ สถานที่ และที่สำคัญการสอบถามผู้รู้หลายท่าน ซึ่งบางท่านก็มีความรู้เฉพาะด้าน หรือ ในสาขาของตนเท่านั้น จึงทำให้นักศึกษาที่สอบถามนั้น เกิดความสับสนในข้อมูลที่ได้รับ และไม่สามารถที่จะตัดสินใจได้ว่า จะเอาข้อเสนอแนะจากผู้รู้นั้นมาได้อย่างไร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการได้มาซึ่งข้อการวิจัย

๑. ตรวจสอบประเมินองค์ความรู้ของตนเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นที่มีมากที่สุด

๒. สอบถามอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาของตนหรืออื่นๆ

๓. อ่านทบทวนวรรณกรรมของนักคิดทฤษฎีทั้งหลายจากหนังสือต่าง ๆ

๔. ค้นหาคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวกับสาขาวิชาของตนแล้วนำมาศึกษาให้ดี

๕. เมื่อไม่มีหนหาใดแล้ว ให้ผู้รู้ตั้งให้เสียเลย

๖. อ่าน ทำความเข้าใจต่อคัมภีร์ที่จะศึกษาให้ชัดแจ้ง

จุดเน้น คือ คำศัพท์เทคนิคของสาขาวิชาที่ตนเรียนเป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เมื่อนักศึกษาได้ผ่านการเรียนมาแล้วย่อมจะได้ยินได้ฟังเกี่ยวกับคำศัพท์เทคนิคมากมาย ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ เช่น

การตั้งชื่อเรื่องนั้น สิ่งที่สำคัญ คือ ต้องรู้ว่าอะไรคือ โจทย์การวิจัยสำหรับเรื่องนี้ โจทย์การวิจัย คือ สิ่งที่ผู้วิจัยจำเป็นจะต้องตอบโจทย์ในการศึกษาวิจัยเรื่องนั้น ซึ่งแล้วแต่ว่า ผู้วิจัยจะต้องตั้งโจทย์ไว้อย่างไร ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์แต่ละข้อ และแรงบันดาลใจของเรา

จุดเน้น ของการตั้งชื่อเรื่องการวิจัย

๑. เรื่องที่เราเข้าใจดีอยู่แล้ว มันจะง่ายสำหรับการค้นหาข้อมูล และนำมาใช้ได้สะดวก

๒. ถ้าเรื่องไหนเรายังไม่ชัดเจน แต่ชอบที่จะทำเรื่องนั้น ก็ให้ขยันนิดหนึ่ง เพื่อการศึกษาข้อมูลใหม่ ซึ่งเป็นการท้าทายสำหรับคนชอบของใหม่

๓. การตั้งชื่อเรื่องจะต้องให้สั้นที่สุดที่จะทำได้ เพราะประเด็นก็จะน้อยตามไปตัว

๔. เมื่อตั้งชื่อเรื่องเสร็จแล้วให้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำสำคัญในชื่ออย่างรอบด้าน เช่น คำนี้มีความหมายว่าอย่างไร ใครว่าไว้ ระบุไว้ที่ไหน แล้วเราจะนำคำนั้นไปทำอะไรในงานวิจัยของเรา

๕. เมื่อตั้งชื่อเรื่องเสร็จแล้ว ให้ไปหาผู้รู้เพื่อวิจารณ์ ตรวจสอบ ชื่อเรื่องอีกครั้ง เพื่อหาแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป

ชุดปฏิบัติการฝึกการตั้งชื่อเรื่อง

คำชี้แจงที่ 1 : .ให้นิสิตค้นหาประเด็นที่นิสิตสนใจมาคนละ 1 ประเด็นโดยประเด็นนั้นจะต้องสอดคล้องกับคำสำคัญทางรัฐประศาสนศาสตร์ เช่น ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การวางแผน การบริหารโครงการ เป็นต้น

สมมุติว่า เลือกคำว่า <u>ประสิทธิภาพ</u>

คำชี้แจงที่ 2 : ให้นิสิตเลือกวิธีการที่เป็นตัวกริยาว่าจะทำอย่างไร เช่น คำว่า เปรียบเทียบ การสำรวจ การศึกษา การวิเคราะห์ การประเมิน เป็นต้น ไปใส่ไว้ข้างหน้าคำว่า ประสิทธิภาพ ดังนี้

สมมุติใช้คำว่า <u>การศึกษา</u> กับ คำว่า <u>ประสิทธิภาพ</u> เมื่อนำมาผสมกันจะได้รูป เป็น <u>การศึกษาประสิทธิภาพ</u>.....

คำชี้แจงที่ 3 : ให้นิสิตเลือกประเด็นที่จะทำการศึกษามา 1 ประเด็น เช่น การบริหารงาน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารโครงการ การปฏิบัติงาน การจัดการภาษี การบริหารงบประมาณ เป็นต้น มาใส่ไว้ข้างหลังคำว่า ประสิทธิภาพได้เลย

สมมุติใช้คำว่า <u>การจัดการภาษี</u> เอามาไว้ข้างหลังคำว่า <u>การศึกษาประสิทธิภาพ</u> ก็จะกลายเป็นคำว่า <u>การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการภาษี</u>

คำชี้แจงที่ 4 ให้นิสิตเลือกพื้นที่การวิจัย ซึ่งธรรมชาติภารงานที่เกี่ยวกับการจัดภาษีก็คือ <u>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสรรพากร</u> เมื่อเป็นอย่างนี้ก็รู้ชัดเจนต้องเป็นพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งอย่างแน่นอนเพราะการจัดเก็บภาษีเป็นหน้าที่ของหน่วยงานเหล่านี้อยู่แล้วแต่ก่อนจะนำไปไว้ข้างหลังในประเด็นข้างต้น ให้นิสิตสนใจคำว่า กิริยา ที่บ่งบอกถึงความเป็นเจ้าของหรือระบุพื้นที่อย่างชัดเจน โดยใส่คำว่า ของคั้นประโยคเสียก่อน

สมมุติใช้คำว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด จะได้รูปเป็น *การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการภาษี<u>ของ</u>องค์การบริหารส่วนจังหวัด.....* ซึ่งสามารถให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันทีว่า เป็นพื้นที่การวิจัยที่ไหน

คำชี้แจงที่ 5 ให้นิสิตเลือกพื้นที่มา 1 แห่ง (พื้นที่ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาหากเป็นระดับปริญญาเอกอาจจะดูกว้างมากกว่าระดับปริญญาโท) เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน หรือจังหวัดอื่นๆ ได้ หรือหากเป็น อบต. เทศบาล ก็ให้ระบุพื้นที่ลงไปได้เลย แล้วค่อยนำมาใส่ไว้ด้วยกัน

สมมุติใช้คำว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน จะได้รูปเป็น “การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน” จึงกลายเป็นชื่อเรื่องการวิจัยแล้ว

แบบชุดปฏิบัติการฝึกการตั้งชื่อเรื่องทางรัฐประศาสนศาสตร์

คำสำคัญทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ .....

คำกิริยาที่เลือก .....

โจทย์ประเด็นที่เลือก .....

ธรรมชาติพื้นที่การวิจัยที่เลือก .....

สำเร็จรูปเป็นคำว่า

.....